

Nr 154.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående årligt understöd å allmänna indragningsstaten åt förre underofficeren Nils Jönssons efterlämnade änka; given Stockholms slott den 3 mars 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Åkerman.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Åkerman anmäler ärende angående pension åt förre underofficeren vid centralfängelset i Malmö Nils Jönssons änka samt anför härvid:

Förre underofficeren Nils Jönsson, född den 7 december 1844, antogs den 24 maj 1873 till extra vaktkonstapel vid nämnda fängelse, varefter han efter vunnit befordran till ordinarie vaktkonstapel kvarstod till den 31 januari 1874. Efter att den 1 oktober 1876 hava ånyo inträtt i fängsvårdens tjänst, konstituerades han till vaktkonstapel vid dåvarande straffängelset i Varberg från den 19 november 1877. Den 1 juli 1878 befordrades han till underofficer vid samma fängelse och transporterades den 19 december 1882 till enahanda befattning vid centralfängelset i Malmö.

Jönsson beviljades avsked från tjänsten från och med den 1 januari 1910 med en årlig pension av 900 kronor. Han var icke delägare i civilstatens änke- och pupillkassa.

Jönsson avled den 16 augusti 1913 och efterlämnade såsom stärbhusdelägare sin änka Mathilda Jönsson, född den 17 oktober 1856, samt en son och en dotter. Bouppteckningen visade en tillgång, huvudsakligen i möbler, av omkring 500 kronor.

Kungl. Maj:t har på särskilda framställningar av änkan Jönsson under vart och ett av åren 1918, 1919 och 1920 beviljat henne ett understöd av 100 kronor från andra huvudtitelns anslag till extra utgifter.

Ny framställning av änkan Jönsson.

I en till fängsvårdsstyrelsen ställd ansökan av den 21 november 1921 har nu änkan Jönsson anhållit att, i likhet med vad under de närmast föregående åren ägt rum, komma i åtnjutande av något understöd, varav hon, som vore sjuklig och gammal, vore i stort behov.

Fängsvårdsstyrelsen.

Fängsvårdsstyrelsen har med skrivelse den 25 november 1921 överlämnat hennes ansökan, under hemställan att Kungl. Maj:t måtte tilldelas henne något understöd. Tillika har styrelsen meddelat, att, enligt upplysning av direktören vid centralfängelset i Malmö, änkan Jönsson saknade tillgångar samt att hon, som tidigare kunnat förskaffa sig en viss inkomst genom skjortsömnad, numera på grund av nedsatt arbetsförmåga ej kunde åtaga sig sådant arbete utan uteslutande erhöle sin försörjning genom en med skrivgöromål sysselsatt dotter.

Statskontoret.

I avgivet utlåtande har statskontoret anfört, att det syntes skäligt, att åt änkan Jönsson fortfarande beredd något understöd av statsmedel. Emellertid hade riksdagen under senare år i vissa fall beviljat årliga understöd åt änkor efter befattningshavare vid fängsvården; och vore det därför lämpligast, att framställning gjordes till riksdagen även beträffande änkan Jönsson. Därest hennes man varit delägare i civilsta-

tens änke- och pupillkassa, skulle hon hava erhållit en årlig pension av 168 kronor. Då avgifter till berörda kassa av mannen ej erlagts, torde ett belopp av 150 kronor, att utgå från och med år 1922, få anses skäligt. Statskontoret har vidare framhållit, dels att å det belopp, som tillerkändes änkan Jönsson, dyrtidstillägg torde komma att utgå, dels ock att, därest i anledning av en utav 1921 års riksdag begärd, för Kungl. Maj:t numera framlagd utredning, en höjning av de lägre pensionsbeloppen komme att äga rum, en dylik förhöjning torde komma även änkan Jönsson tillgodo.

Att staten i fall som det förevarande träder hjälpande emellan synes mig vara med billighet överensstämmande. På sätt av statskontoret föreslagits och i enlighet med vad vid upprepade tillfällen i liknande fall ägt rum, torde hjälpen böra iklädas formen av pension åt änkan Jönsson, vilken, efter vad jag inhämtat, icke åtnjuter understöd jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring. Mot det föreslagna pensionsbeloppet, 150 kronor, lär icke vara något att erinra. Med hänsyn till de grunder, i enlighet varmed nämnda belopp beräknats, torde eventuellt ifrågakommande dyrtids- och pensionstillägg böra utgå i överensstämmelse med vad som må gälla för pension, vilken icke är avpassad efter de förhöjda pensionsunderlag, som tillämpas beträffande befattningshavare vid verk med nyreglerade lönebestämmelser.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre underofficeren vid centralfängelset i Malmö Nils Jönssons änka Mathilda Jönsson må från och med år 1922, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 150 kronor.

Denna departementschefens hemställan, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition skall till riksdagen avlåtas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Vid protokollet:

N. Cervin.

*Departements-
chefen.*